

Komična opereta 'Čevljar in vrag'

Če zna kdo v Clevelandu kaj čednega, zabavnega in časa pri-
mernega spraviti na dramatski oder današnje dni, moramo dati
pravo pravo pevskemu zboru "Ilirija" in voditelju Martinu Rakarju.
Pravega vraga bodo spravili na oder Ilirijani na predpustno ne-
deljo 19. februarja v Slovenskem domu na Holmes Ave.

Naši naročniki in čitatelji so gotovo že čitali več dopisov to-
ga dne, pa si tudi ogledovali slike o "Čevljarju in vragu," priob-
njene v našem časopisu. Je to nekaka predpustna humoreska, pre-
toga človeka v smeh. Gotovo ne boste zamudili te čedne prireditve
nedeljo, ki jo vam nudi pevski zbor "Ilirija."

Zbor "Ilirija" je zlasti Collinwoodčanom dobro poznan. Skrbi
cerkveno petje, a od časa do časa spravi na naš dramski oder
opereto, kako šaljivo in komiko, in naše občinstvo je od
kdaj prav rado zahajalo k prireditvam "Ilirije," ker ljudje do-
vedo, da kadar "Ilirija" nastopi, tedaj ne bo dolgega, pač pa za
primeroma nizko vstopnico nudi ljudem najboljšo zabavo. In tako
bo zgodilo tudi na predpustno nedeljo 19. februarja.

"Čevljar in vrag!" Lep naslov, čuden naslov, smešno, kaj
Toda videli boste pravega vraga na odrin pristnega kranj-
ca suštarja, ko boste posetili igrice v nedeljo. Le pripravite se,
ne boste kaj zamudili. In vsa komedija je kar prežeta z našimi
pesmicami, tako da vam bodo vse skrbi pozabljene za par
minut, ki jih boste preživeli v nedeljo pri "Čevljarju in vragu."

Kongres Zedinjenih držav je visoko počastil
pomin za pokojnim papežem, ki je deloval
mir med narodi in za demokracijo v državah

Washington, 15. feb. — Kon-
gres Zedinjenih držav je vče-
sprejel častno resolucijo v
spomin na pokojnega papeža Pi-
ja XI. Resolucija se imenu-
je "Pojni papež kot 'najbolj
velik miru' in obenem najbolj-
prijetelj demokracije. Ko je
resolucija v kongresu
prejeta, je bil stavljen pred-
log, da kongres prekine zase-
danje za tork, 14. februarja
v znak spoštovanja na-
gurnega papeža. Kaj
pa je kongres Zedinjenih
držav še nikdar prej naredil
in je zameje, kako globljo
je bil Pij XI. priljubljen
Amerikancih. Glavni go-
vor na resolucijo v spomin
na papeža je bil sena-

Razdeljene nagrade

Pri veselici skupnih društev
fare sv. Vida so bile oddane
slednje nagrade: tona premo-
ga je dobila Mrs. F. Modic,
1107 E. 64th St., namizna sve-
tilka je bila podarjena Mr. J.
Tavčarju, 903 E. 73rd St., in
namizno posodo je dobila Mrs.
M. Zupančič, 1171 E. 61st St.
Lepa hvala vsem darovalcem.
— R. Ottoničar.

Tom Manning

Poznani radio oglaševalci v
Clevelandu, ki se zlasti zani-
ma za sportne prireditve, Tom
Manning, je točen za ločitev
zakona. Njegova žena pravi v
obtožnici, da jo je Manning
zapustil še leta 1928 in se od
tedaj več ni zmenil za njo.

Pogrebni obredi

Radio postaji WTAM in WHK
v Clevelandu so v torek ob 10:15
ur jutraj prinašale jako značil-
len opis pogrebnih svečanosti
direktno iz Vatikana, ko so polo-
žili truplo pokojnega papeža Pi-
ja k večnemu počitku. Radio
program je trajal celo uro.

K molitvi

Članice Oltarnega društva
župnije Marije Vnebovzete so
prošene, da pridejo k molitvi
danes v četrtek ob 7. uri zve-
čer za pokojno članico Mary
Perme, katere truplo se naha-
ja v pogrebni kapeli August
Svetka na 152. cesti.

Direktor Ness je dal zaple-
niti 3,000 avtomobilov

Direktor javne varnosti v Cle-
velandu, Elliot Ness, je dal poli-
ciji povelje, da zapleni 3,000 av-
tomobilov, katerih lastniki niso
plačali pristojne globe, ko so do-
bili od policije tozadevni listek.
Direktor Ness je izjavil, da, prvi-
vič, morajo avtomobilisti spošto-
vati postave, drugič pa mesto
Cleveland potrebuje denar, in v
blagajno naj prispevajo avtomobi-
listi, ki se ne zmenijo za avto-
mobilne postave. Obenem je poli-
cijski prosekutor Pilliod izjavil,
da bo te dni pozval 39,000 oseb
na mestno sodnijo, kjer se
bodo morali opravičiti glede ne-
plačanih glob radi avtomobilov.

Argentina je odpovedala
import ameriškega blaga

Buenos Aires, Argentina, 15.
februarja. — Vlada republike
Argentine je zaenkrat prepo-
vedala uvoz ameriškega blaga
v državo. Kot vzrok navaja,
da ima republika dosti zaloge,
poleg tega se pa boji, da bo
veljava argentinskega denarja
padla, ako bo morala republi-
ka plačevati dolgeve v tuje-
zemstvu. Na drugi strani se
pa sliši, da je Argentina pre-
cej prijateljska z Nemčijo in
da ji je Nemčija stavila bolj-
še trgovske pogoje za kupo-
vanja kot pa industrijske Ze-
dinjene države.

Za cenejši plin

Včeraj je zvezna vlada v
Washingtonu potom Federal
Power komisije naročila, da se
vpelje preiskava v Clevelandu,
ki naj dožene, če Clevelandčan-
ni preveč plačujejo za naravni
plin, katerega jim prodaja
The East Ohio Gas Co., ki je
pred enim mesecem zvišala ce-
ne naravnega plina v Clevelan-
du. V Cleveland je dospelo
večje število vladnih preis-
kovalcev, pred katerimi se bo-
do morali kompanijski uradni-
ki zagovarjati. Splošno se pri-
čakuje, da bo preiskava uspeš-
na in da se bodo cene narav-
nemu plinu v Clevelandu pre-
cej znižale, ko bo preiskava
dognala, da ni bilo nobene po-
trebe, da bi se cene plinu zvi-
šale.

Petrolejni viri

Pred nekaj meseci je neka-
ko 10 Clevelandčanov zložilo
skupaj \$8000.00. S tem de-
narjem se je financiralo pod-
jetje za vrtnanje petrolejnih
vrelcev v državi Ohio. In vče-
raj so možje imeli srečo. Na
farmi nekega A. Wohlgemu-
tha, ki ima farmo v Wayne
county, so vrtači našli na
petrolejni vrelci, ki garanti-
ra, da bo prinašal dnevno naj-
manj 250 sodov petroleja. Mo-
žje bodo zaslužili najmanj
\$7000 na mesec. Farma se na-
haja nekako 50 milj od Cle-
velanda.

Policistova žena

Policija je včeraj aretirala
ženo policista Vasko, Mrs. Ano
Vasko, ki je obtožena, da je
poneverila kompaniji, kjer je
bila zaposlena, \$4820. Zade-
va je povzročila velik škandal
v javnih krogih.

K molitvi

Članice dr. Waterloo Grove,
W. C., so prošene, da pridejo
nocoj zvečer ob 8. uri v Svet-
kov pogrebni zavod na 152. ce-
sti k molitvi za pokojno čla-
nico Mary Perme.
* Zemljiška vrednost v mestu
New York se bo letos zvišala za
\$86,500,000, kar se tiče davkov.

Častna spomenica

Cleveland. Šolski odbor v
Clevelandu in obenem mest-
na zbornica so sprejeli na
svojih tozadevni uradnih
sejah resolucijo, v kateri se
na odličan način omenja de-
lovanje papeža Pija XI. Re-
solucija je bila pri obeh
strankah častno in enoglas-
no sprejeta in stavljena v
zapisnik, in iztis zapisnika
je bil poslan na škola Most
Rev. Jos. Schrembsa in v
Vatikan. Značilno je, da so
protestantovski in židovski
člani šolskega odbora in
mestne zbornice, ki tvorijo
večino, sami stali predlog
za resolucijo v priznanje pa-
pežu. Resolucija pravi, da v
teh resnih dnevih, ko je svet
poln borbe in sovražnosti,
se je dobil človek, kot je bil
pokojni papež Pij XI, ki je
dvigal svoj glas v prid miru
in krščanske ljubezni.

Je ubil ženo

Surov človek mora biti Benja-
min Jender, star 29 let, stanujoč
na 6917 Hosmer Ave. Včeraj po-
polne je prišel v hišo, ker se je
hotela njegova žena pobotati z
njim, dasi jo je mož vedno zane-
marjal. Ko je prišel v hišo, je pa
potegnil revolver in začel stre-
ljati na ženo. Oddal je štiri stre-
le, s katerimi je ubil svojo sopro-
go. Malo je manjkalo, da ni pri-
tem ustrelil tudi svoje 13 let sta-
re hčerke, ki je bradila mater
pred revolverskimi napadi. Po
umoru je lopov pobegnil. Mori-
lec je zadnje čase delal pri WPA
in je brat nekega clevelandskega
policista.

V počast Ircem

Mestna zbornica je pri svo-
jem zadnjem zasedanju spre-
jela resolucijo, ki določa, da
bodo mestni uradi zaprti dne
17. marca, ko praznujejo Irci
god svojega priprošnjaka sv.
Patrika. In kdaj pride sveti
Jožef na vrsto, patron naših
slovenskih Jožetov in Pepc in
slovenskega naroda sploh?

Tržne cene

Na javni tržnici se je te dni
podražilo presušeno meso, sveža
zelenjava in sveže jagode, ki pri-
hajajo iz južnih držav.

Miss Emily (Dodo) Fa-
bian je dobro poznana ame-
riška plesalka slovenskega
rodu. Pridobila je mnogo us-
pehov na Broadwayu v New
Yorku in se sedaj nahaja s
slovito Folies Bergere gle-
dališko skupino. V Clevelan-
du nastopi v Palace gledali-
šču dne 17. februarja in bo
gostovala tu več dni. Pozne-
je odpotuje proti zapadu.
Tekom svojega bivanja v
Clevelandu bo Miss Emily
stanovala pri svojih starših,
pri prijatni družini Mr. in
Mrs. Joseph Fabian na 6116
Glass Ave.

Zedinjene države se zani-
majo za Južno Ameriko

Washington, 15. februarja. Ne
bo minilo en mesec, ko odpotuje
iz Zedinjenih držav 30 višjih vo-
jaških častnikov v razne repu-
blike Južne Amerike. Ti častni-
ki bodo tam stalno nameščeni po-
leg vojaških atašeev, ki so pri-
deljeni raznim poslanstvom Zedi-
njenih držav v Južni Ameriki.
Ta korak Zed. držav ima veliko
politično ozadje, zlasti v trenu-
tu, ko se nahaja v Zed. državah
po uradnih poslih brazilski mini-
ster za zunanje zadeve. Računa
se, da bodo ameriški častniki v
republikah latinske Amerike vo-
dili razne vojaške akademije in
poučevali mladeniče v vojni stro-
ki, tako da bodo republike v Južni
Ameriki dobile popolnoma ame-
riško lice in vzgojo. Poleg tega
pa nameravajo Zedinjene države
ustvariti trajno trgovsko komisi-
jo za Južno Ameriko, katere na-
men bo širiti ameriško indus-
trijo v latinskih republikah.

Nemčija začne barantati
z ameriški farmarji

Washington, 15. februarja.
Nemčija je stopila v stike z mno-
gimi farmarskimi organizacija-
mi osrednjega zapada. V zameno
za pšenico in mast je Nemčija
pripravljena pošiljati v Ameriko
žične plotove, poljedelske stroje
in enake farmarske potrebščine
in to po veliko nižji ceni kot pa
jih morejo ameriški farmarji
kupovati doma. Nemčija ima v
Ameriki svoje posebne zastopni-
ke, ki obiskujejo farmarske ko-
operativne organizacije, s kate-
rimi se je Nemcem posrečilo pri-
ti v prijateljske stike. Mnogo
ameriških industrij, ki izdeluje-
jo farmarske potrebščine, je že
protestiralo proti vsiljivosti
nemških zastopnikov.

Roparji odnesli \$200,000

Iz Miami Beach, Fla., se poro-
ča, da je včeraj v aristokratski
hotel Blackstone prišlo šest ro-
parjev, ki so imeli s seboj dve
strojni puški in šest revolverjev.
Ustreljali so 14 navzočih oseb,
nakar so napadli varnostne za-
paha, kjer so imeli hotelski gost-
je spravljati svoj denar. Raču-
na se, da so odnesli nad \$200,000
v gotovini in v demantih ter dru-
gi zlatnini. Po ropu so se ropar-
ji odpeljali v ukradenem avto-
mobilu, katerega so vzeli nekemu
milijonarju. Vsa javna pota v
državi Floridi so zastražena od
policije.

Burton prosi!

Naš župan Harold Burton je
včeraj naročil vsem svojim di-
rektorjem in raznim komisarjem,
da dajo razumeti vsem mestnim
uslužbencem, da slednji ne sme-
jo rabiti mestnih telefonov v pri-
vatne namene in da morajo ču-
vati z električno lučjo, kjerkoli
je to mogoče. Burton je mnenja,
da si mesto lahko prihrani \$200,-
000 na leto, ako mestni uslužben-
ci hranijo pri telefonu in elektri-
čni razsvetljavi.

Goodyear kompanija

Goodyear Rubber Co. ki pro-
daja avtomobilsko kolesa, nazna-
nja, da je naredila lansko leto čis-
tega dobička \$6,300,000, ali za
\$1,200,000 manj kot v letu 1937.
Za letos se pričakuje boljše po-
slovanje.

Zadušnica

V petek ob 7:15 se bo v cerkvi
Marije Vnebovzete darovala sv.
maša za pokojnim John Tomšičem
ob priliki druge obletnice nje-
gove smrti. Prijatelji in so-
rodniki so prijazno vabljeni,
da se udeležijo sv. maše.

General Franco je vpeljal vladu v Španiji. Izdal
je odredbe proti onim, ki nasprotujejo novemu
režimu. Francija bo priznala generala Franca

Burgos, Španija, 15. februar-
ja. General Franco, vodja nacio-
nalistov v Španiji, se zaveda, da
je postal gospodar Španije in je
tozadevno izdal včeraj posebne
odredbe, ki se tičejo onih, ki še
vedno nasprotujejo njegovi vlad-
di.

Gen. Franco nikakor ni strog
s svojimi odredbami. Njegovi
nasprotniki ne bodo vrženi v ječe
ali pa umorjeni, pač pa jim je
Franco zagrozil, da bodo morali
ali zgubiti svoje državljanstvo,
ali pa bodo pregnani iz države.

Nadalje je gen. Franco odre-
dil, da se razpusti takozvana
"ljudska fronta" političnih
strank, ki obstoji iz komunistov,
anarhistov in socialistov. Nihče
ne more biti več član te ali one
izmed omenjenih strank.

Nadalje pravi general Franco,
da se bodo pripravile posebne
sodnije, ki bodo odločevale o poli-

tičnem položaju posemeznikov in
skupin. Uvedla se bo postava o
"politični odgovornosti."

London, 14. februarja. Angle-
ški ministerski predsednik
Chamberlain se je izjavil včeraj,
da bosta angleška kot francoska
vlada ob skoro istem času prizna-
li vladu generala Franca v Špa-
niji.

Španija danes nima nobene
vlade več, ker so lojalisti popol-
noma poraženi. Madrid se bo po-
dal tekom par tednov in enako
mesto Valencia. Ministerski pre-
sednik Negrin se pripravlja za
nov beg iz Španije.

Včeraj je zboroval v Parizu
francoski kabinet, ki je sklenil,
da francoska vlada ne vidi nobe-
nega zadržka, da ne bi priznala
vlade pod generalom Francem.
Pričakuje se, da bo Francova
vlada odobrena 1. marca.

Republic Steel Co. obdolžena, da je nje pri-
valna policija pretepala delavce radi štrajka

Washington, 15. feb. Kon-
gresni preiskovalni odbor je
dobil danes pet zaprišenih
izjav, v katerih se dolži na-
čelnika privatne policije, ka-
tero vzdržuje Republic Steel
Co. v Clevelandu, da je prete-
pal delavce radi štrajka.

Osebnost kot napadalec je i-
menovan Dewey Jones, načel-
nik privatne policije pri ome-
njeni jeklarski družbi, kjer se
je vršil leta 1938 štrajk je-
klarskih delavcev, ki so spada-
li v CIO organizacijo.

Senator La Follette je čital
pred preiskovalnim odborom

zaprisežene izjave, v katerih
se opisuje krut in surov način
o postopanju privatne družbe.
Neki delavec je bil tako prete-
pen, da je moral ležati 6 me-
secev v postelji.

Omenjeni delavci, ki so bili
napadeni od kompanijskih po-
licistov, so bili od slednjih ob-
ložen, da so očrnilo kompani-
jo pri raznih kongresnih
preiskava pred kongresnim
odborom, bo imela najbrž za
posledico, da se odpravi sistem
in poslovanje privatnih polici-
stov pri raznih kompanijah.

Pokojni Frank Kaplan

Poročali smo včeraj, da je
umrl rojak Frank Kaplan, star
63 let. Pokojni je bil doma iz
Prigoric pri Ribnici in je pri-
šel v Cleveland pred 40. leti. Pri
White Motor kompaniji je delal
23 let. Zadnje leto in pol se je
nahajal doma radi slabega
zdravja. Pred več leti je stano-
val na 1366 E. 41st St. Ranjki za-
pušča tu žalujočo soprogo Fran-
ces rojeno Merhar in pet sinov,
Frank, Joseph, Henry, Anton in
Stanley. Bil je član društva Lipa
št. 129 SNPJ in društva sv. Ni-
kole št. 22 H. B. Z. Njegov po-
greb se vrši v soboto jutraj ob
9. uri v cerkev sv. Pavla na 40.
cesti in na Calvary pokopališče
iz Frank Zakrajšek pogrebne
zavoda na 6016 St. Clair Ave.
Prerastali družini naše iskreno
sožalje! Bodi ranjkemu mirna
ameriška zemlja!

Rezervirani sedeži

Kdorkoli želi rezervirane se-
deže za igro "Večna luč" lahko
dobi vstopnice pri Mrs. Mako-
vec, v S. N. Domu. Sežite po
teh vstopnicah, dokler imate
priliko, ker je samo 200 sede-
žev rezerviranih. Cena je sa-
mo 75c. Druge vstopnice lah-
ko dobite od vsake članice po-
družnice št. 50 SZZ.

Zadušnica

V nedeljo se bo ob 10. uri v
cerkvi sv. Vida brala sv. maša
za pokojnim John Tomšičem
ob priliki druge obletnice nje-
gove smrti. Prijatelji in so-
rodniki so prijazno vabljeni,
da se udeležijo sv. maše.

Družba cestne železnice

Mestna zbornica v Clevelandu
je te dni zavrgla ponudbo družbe
cestne železnice, da se namreč
naredi nova pogodba med me-
stom in med družbo. Kompanija
želi operirati cestno železnico
brez mestnega nadzorstva. To-
da demokratski councilmani v
mestni zbornici so zaenkrat pre-
prečili nič kaj dobro misleče na-
mene družbe cestne železnice.
Zal, da sta v prid kompanije gla-
sovala dva demokrata, in to sta
— Travnikar in Novak. Raje bi
sledila Pucelnu in Vehovcu, ki se
ne podata zahtevam kompanije.
Vprašanje cestne železnice v Cle-
velandu bi bilo že zdavnej reše-
no, če bi councilmani v resnici
zastopali ljudske interese, ne pa
kompanijske.

Bi bil rad predsednik

Robert Taft, milijonarski zve-
zni senator iz države Ohio, je iz-
javil, da edini način, da se reši-
mo današnjega ekonomskega si-
stema je, da se izvoli v letu 1940
druga predsednika v Zed. drž-
avah. Taft bi bil rad predse-
dnik.

V bolnišnici

V mestno bolnišnico je bila
odpeljana Mrs. Therese Hoče-
var, 14709 Thames Ave. Na-
haja se v vardi 17, prvo nad-
stropje. Prijateljice jo lahko
obiščejo.

Smrtna kosa

Danes jutraj je preminula
Mrs. Mary Gole, 14614 Sylvia
Ave. Pogreb bo vodil August F.
Sveteck pogrebni zavod. Podro-
bnosti poročamo jutri.

NASKE SLIKE SZZ

Vaše prijatelje poseb-
no opozarjamo na čudo-
leppe filmske slike, ki
bodo kazale nocoj ve-
č v S. N. Domu. Slike
bodo povzete ob priliki
prve Slovenske ženske
veče v staro domovino
ob nekaj meseci. Filmi
bodo prikazani pod avspici-
mi podružnice št. 50
SZZ. Vstopnina je samo
25 centov, za otroke v
polovici, staršev pa 10
centov. Pridite!

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
 8117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
 Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
 Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
 Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
 Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
 Za Evropo, celo leto, \$7.00.
 Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
 U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
 U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
 Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
 European subscription, \$7.00 per year.
 Single copies, 3c.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 15, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3, 1879.

83 No. 39, Thurs., Feb. 16, 1939

Volitev novega papeža

Tekom prihodnjih par tednov dobijo katoličani novega verskega poglavarja, ko bo izvoljen nov papež po kardinalski zbornici. Brez vprašanja je, da bo izvolitev novega papeža zadeva velikega političnega pomena ne samo za Evropo pač pa tudi za ostali svet. Drugače tudi biti ne more. Papež dandanes predstavlja silno versko in moralno silo, ki vpliva na razne glavarje držav, katerega glas je upoštevan bolj kot glas najsiho najmočnejšega vladarja na svetu.

Pokojni papež Pij XI je bil duhovit mož. Nikdar ni skrival svojega mnenja, pač pa je odločno in pošteno povedal svoje mnenje vsakomur, bodisi ruski Stalin, laški Mussolini ali nemški Hitler. Ko je Mussolini hotel nekaj narekovati v verskih zadevah, je takoj posegel vmes papež in ostro zavrnil laškega mogotca, češ, da njegovi nauki niso nauki, kakor jih je pridigal Jezus Krist.

Se bolj ostro pa je papež Pij XI obsodil nemškega Hitlerja, katerega je prijel ob vsaki priliki, ko se je zaletaval v katoliško Cerkev. Omalovažil je nemško uradno zastavo s kljukastim križem in se izrazil o njej, da je to pač zastava, ki ima križ, toda ta križ nikakor ne prihaja od Krista. In papež je pravkar za te dni sklical vse katoliške skofe in nadškofe v Rim ter je nameraval potom njih naznaniti kaj so njegove ideje o fašizmu, ko je smrt preprečila papežev načrt.

Sedaj se nahaja papež Pij XI v večnosti in nastalo je nad vse važno vprašanje, kdo bo njegov naslednik. Nikakor ni malovažena izvolitev novega papeža, ako se nekoliko pomudimo pri nasledniku Pija XI. Papež mnogokrat s svojim nastopom, s svojimi besedami in dejanji izvršuje silen vpliv nad napredkom sveta, in osebnost novega papeža je zadeva, katere važnost se ne čuti samo v katoliških krogih, pač pa daleč izven njih, da, skoro povsod po širnem svetu.

Kadarkoli papež spregovori, tedaj govori v imenu 400-000,000 katoličanov, ki se nahajajo na tem svetu. Katoličani tvorijo dominantno večino prebivalstva v pre mnogih evropskih državah. Nobeno drugo versko prepričanje nima toliko pripadnikov kot jih ima katolicizem in je torej glas verskega glavarja katoliške veroizpovedi toliko bolj važen, vpliven in upoštevanja vreden.

Pokojni papež Pij XI je mnogokrat tolmačil svojo življensko filozofijo, ki se pa ni vselej tikala direktno ali samo verskih in cerkvenih zadev, pač pa je znal Pij XI izraziti svoje mnenje tako, da so bile besede posvečene skoro vsem aktivnostim današnje človeške družbe. In to je ravno vzrok, da je papež mnogokrat globoko posegel v politično naziranje svetnih močitev na način, kakor se ne bi drznila tega narediti kaka druga osebnost.

Tekom sedemnajstih let svoje vlade je papež Pij XI ob mnogih prilikah izjavil svojo opozicijo napram vsakemu diktatorstvu kot tudi napram drugim oblikam absolutizma, pa naj jih je zastopal Hitler ali Mussolini ali kdo drugi. Bil je vedno odkrit v svojem mnenju in zato je bil njegov toliko bolj upoštevan. Zlasti je silovito obsodil poleg fašizma — bogotajni komunizem, katerega je smatral za največjega nasprotnika današnje človeške družbe — in Pij XI se v tem pogledu nikakor ni motil. Toda v vseh svojih izjavah papež Pij XI ni napadal oblike vlade kot take, pač pa iz vzroka, ker fašizem in komunizem ubijata vero, spoznanje Boga in duševno življenje povprečnega državljanja.

Tako torej razumemo, da besede in dejanja papeža tvorijo v današnjem zmešanem svetu, na katerem prevladuje toliko različnih, mogočih in nemogočih političnih mišljenj in prepričanj, jako in izredno važen element, na katerega postane pozoren ves svet, najsi je ta svet obljuden s katoličani ali nasprotniki katoličanstva. Kardinali torej, ki bodo izvolili novega papeža, stojijo pred največjo odgovornostjo, da izvolijo moža, ki bo vodil ves svet v duhovnem oziru, in pa ki obenem zna povedati tudi v drugem političnem smislu krepko besedo, kadar omenjena politična smisel skuša utajiti Boga in iztrgati iz srca ljudi versko prepričanje.

Kardinali, 62 po številu, se tega dejstva dobro zavedajo in vedo kako silna odgovornost jih čaka, da izvolijo pravega moža za glavarja katoliške cerkve. Kakšne nepravilke, težave, progoni in odgovornosti čakajo novega verskega glavarja katoličanov, bomo pa navedli v prihodnjem članku.

Kaj pravite?

"Ono leto sem delal v Minnesoti, pa je bila taka zima, da so ljudem kapali biseri iz oči, kadar so jokali, ker je vsaka solza sproti zmrznila." "Pri nas v Ohio je bila pa lanske leto taka vročina, da so morali dajati kokošim sladoled, da niso legla trdo kuhana jajca."

"Obtoženec, vi ste bili že večkrat kaznovani zaradi tatvin, zdaj vas pa tožijo zaradi napada. Zakaj ste pretepli svojega sosedo?" — "Kaj ga ne bi, gospod sodnik. Ukradel sem sto dolarjev, on je pa moji ženi rekel, da sem jih ukradel dve sto. Lahko si mislite, kakšen hudič je bil v hiši, ko je hotela imeti stara od mene dva stotaka."

BESEDA IZ NARODA**Kam jadramo...**

Velik odstotek ljudstva kaj malo premišlja položaj, v kakršnem se nahaja v današnjih dneh brezposelnosti. Mnogi so, ki še vedno gojijo trdno upanje, da jih bodo pozvali v tovarno, kjer so delali. Malo, zelo malo jih je, ki še opravljajo gotove vrste delo, toda tudi oni so toliko brezbrizni, da ne pomislijo, kakšna usoda čaka tudi njih. Tudi slednji gojijo tople nade, da je njih delo zagotovljeno, dokler pač ga bodo mogli izvrševati. Ne pomislijo pa tega, da izvršujejo stroj, ali gotovi del stroja, ki bo namestil njih in na stotine onih, ki še opravljajo gotovo delo.

Mnogo jih je pa že v takozvanem "cesarskem" delu. In kaj je slednje, ve pač oni, ki ga opravljajo. Toda tudi slednje delo postaja dvomljivo. Dokaz je odlok takozvanih ljudskih zastopnikov v zakonodajnih zbornicah, v Columbusu in v Washingtonu. Seveda zastopniki so politiki, in politično tudi izvršujejo svoje zastopstvo. Kaj jih briga beda in nepopolno pomanjkanje milijonskih žrtev — ljudstva! Torej o slednjih ima lahko vsak jasno sliko, v koliki meri so pač ljudski, koliko človekoljubna delijo.

Skrajni čas je, da se milijoni zbežanega ljudstva končno zdravijo in začne premišljevat svojo usodo in bodočnost. O političnih zastopnikih imamo dosedaj dovolj izkušenj. Mnogo prebradkih. Važno je torej, da iščemo kaj boljšega za življensko blagostanje. Treba je namreč najti vzrok, ki je povod in zlo vsemu pomanjkanju. In to je, čitatelji — denar.

Pred nedavnim časom smo čitali par dopisov, v katerih so se nekateri dopisniki potrudili opisati organizacijo Technocracy, Inc. Razven par pripomb, dosečaj se nismo čitali kaj temeljitega, kjer bi se z dokazom pojasnilo, da je način vladanja brez denarja nemogoče. Kakor je mnogim znano, Technocracy, Inc. je organizacija, ki deluje na to, da se odpravi nepotrebno, a velikansko zlo, denarno kupčijo. Da, denar je povod vsem slabostim, povod zločinstvu, povod ubojem in cestnim napadom. In ker imenovana organizacija ne temelji na politični podlagi, je torej edino po enakem načinu možno pošteno in nepristransko vršiti vodstvo in usodo ljudstva v Ameriko, vključivši Mehiko, Kanado in Alasko ter ono otočje, ki je v posrednji bližini.

Da, samo v Ameriki je možno kaj enakega vpeljati. To pa zato, ker je del ameriškega sveta najbogatejši v vseh naravnih zakladih. Na tem delu sveta imamo vse potrebne rudnine, obsežne poljedelske ravnine, z rodovitno zemljo. Imamo razvito prometno zvezo, ki je v vseh ozirih neprekosljiva v njenem obsegu. Imamo izumitelje v vseh vrstah. Imamo tudi razvito tehniko, osobito stroje, ki opravljajo dela, pa bilo v uradih, v tovarnah ali pa na kmetijah. Imamo izurjene ljudi, ki bodo opravljali, ali bolje nadzirali stroje, kateri bodo izgovarjali potrebne prideleke za vse ljudstvo ameriškega dela sveta.

Kako bo možno poslovati in opravljati 170 milijonsko prebivalstvo ameriškega dela sveta? V petek, 17. februarja, ob 8. uri zvečer bo veleznimiva rezlaga v Public Auditorium, South Hall "A," vhod na E. 6. ulici. Mr. Ben H. Williams, vodja oddelka 2, bo z raznimi obrisi tolmačil, kako se bo poslovalo tedaj, ko bo tehnokracija v vodstvu. Poslušajte gori navedene prilike vsi, možki in ženske, mladi in stari. Važno in pomenljivo je za vse. Vstopnina je prosta, torej ni nobenega izgovora.

Section 9, Regional Division 8141, ima svoje prostore na 15408 Waterloo Rd. Tam se vršijo pouki o Technocracy, Inc. vsak ponedeljek zvečer ob 8. uri in vsak torek ob istem času. Pridružite se tudi vi! Seznajte se z resnico, kajti Technocracy, Inc. temelji edino na resnični razlagi.

Frank E. Lunka

Poroka dveh parov

Na 5. februarja se je vršila v SND na 80. cesti igra "Dva para se ženita." Ampak, naj povem, da bo dobil režiser na svoje rame tožbo, ker se danes me vse boli okrog pasa od smeha. Že vse od one nedelje me žena zdravi, da mi bo pregnala smeh iz želodca. Pa nobena zdravila ne pomagajo. Vse rastline mi je že skuhalo, a nič ne zaležejo. Tudi čaj iz kopriv ne pomaga. Celo fiziološka župca, ki je najboljšo sredstvo proti smehu, ne zaleže. Zato se bo pa moral g. J. Slapšak, ki je tisto igro režiral, zagovarjati pred krvavo rihto, ker je napravil toliko želodcev bolnih.

Pa ne samo bolezen smeha sem dobil tisto nedeljo 5. februarja, ampak tudi to, da sem neprestano lačen. Vsak večer postrežem vse ponve in vse shrambe preštetim. Oni večer sem pojedel celo svoj lunč, ki je bil namenjen za drugi dan. Zato sem šel k našemu odličnemu odvetniku Frank Opaškariju, če bi on prevzel tožbo za \$25,000. Pa naj ga kolkja brnec, če me ni zavrnil.

"Ves, France," mi je rekel, "take stvari pa ni na postavi, da bi se moglo človeka tožiti, če te spravi v smeh. Tudi če bi od smeha umrl, se ne moreš nikamor pritožiti. Edina od pomoči bi bila, če bi se igra še enkrat igrala, kar bi bil nekak protistrup."

Torej odstopim od tožbe pod pogojem, če bo g. Slapšak igro še enkrat ponovil. To je bila ena najbolj veselih iger, kar sem jih še videl. Nikdar ne bom pozabil tistega, ko je nevestina mati rekla svojemu možu: "O, ja, ti si gospodar, jaz pa komandiram!" Tistikrat me je pa moja Johana sunila pod rebra rekoč: "Vidiš, kako Nežika prav pove. Vidiš, tako bi bilo s teboj, da jaz ne komandiram. Že zdavnej bi odmarširal s clev. hriba."

Zato pa naj sprejemem režiser, igralci in igralke največje priznanje od vseh navzočih za ves vaš trud. Marsikateremu očetu in materi se je porosilo oko, ko je slišal tu rojeno mladino tako lepo govoriti slovensko. Vsak, kdor je bil pri igri navzoč, je bil zadovoljen.

France s hriba

Kam pa 18. februarja?

Oh, kam neki! Na Holmes Ave. v Dom! Tam, pravijo, da bo skoro kar za dva dni dovolj zabave za stare in za mlade. Vse bo veselo. Veste kaj bo? Maškarska zabava, ki jo priredi ženski klub od doma. Saj veste, kadar se te ženske kaj pripravijo, tudi nekaj naredijo tako, da je vse veselo poleg njih. Saj tako tudi želijo.

In veste, kaj bodo napravile z denarjem, ki bo ostal od te veselice? Za novo kuhinjo bo šlo. Tega pa res ne vem, ali jo bodo dale delat, ali bodo že kar novo kupile. Sliši se tudi, da imajo prav lepe dobrotke za maske. Torej se dajmo kar našedit, da bomo porabili tiste dobrotke, da se jim ne bodo spridli. Kar se tiče želodca, bo vse najboljšo in prav okusno, pa zadosti za vse. Kar se pa tiče godbe, bo pa taka, da bo vsako bolezen naše vzela. Torej kar vsi v soboto v Slovenski dom, magari če ste malo bolni, če imate revmatizem, ali če ste malo šepasti. Vse to se bo v domu pozdravelo ali pa pozabilo.

Veste, kaj bi skoro pozabila? V soboto 18. februarja praznuje društvo Doslužencev 25. letnico svojega obstanka. Proslava, zvezana z lepo domačo zabavo, se vrši v Twilight Ballroom, prejšnji Grdinovi dvorani. Člani so prošeni, da se vsi brez izjeme udeležijo te izvanredne slavnosti. Pripeljite s seboj tudi svoje boljše polovice, sorodnike, znance in prijatelje, da se bomo vsi skupno zabavali. Brez izjeme, odkod ste doma, pridite na to našo veselico. Saj smo tudi mi društveniki menda od vseh regimentov, pa se vseeno dobro razumemo med seboj. Člani društva vam zagotavljajo, da vam bodo dobro postregli.

Zdaj imate lepo priliko vsi, ki bi želeli pristopiti v naše društvo. Društva plača zdravniško preiskavo in asessment za tri mesece, to je za februar, marec in april. To je jako lepa nagrada za vsakega novega člana.

Končno pa vsem rojakom in rojakinjam kličem: na veselico svidenje v Grdinovi dvorani v soboto 18. februarja ob 7:30 zvečer.

Andrew Lekšan, predsednik.

PEHANJE ZA SRNAMI

James Debevec

Sele potem sem bil toliko pri moči, da sem dregnil Toneta Barago, kako kaj žival tukaj.

"Ti misliš srne? Joj, kaj takega pa še ne! Prav nič se ne bom zlagal, če vam povem, fantički, da sem imel včeraj popoldne sila dela, da sem si iz črede izbral svojo. Nobena se mi ni zdela prava. Sele, ko sem jih prepočil kakih pet sto, sem videl eno prilično in si jo zapomnil za jutri zjutraj. Je že kar moja! Če vam bo šlo kaj narobe, kar tudi pričakujem, kar meni povejte in jih bom jaz zamahal za vas par ducatov."

"Tone, ti jih kar zase mahaj," ga zvrne Mandel, ki je prisegel na naš revir in izjavil, da boljšega lova ni nikjer na svetu.

"Kaj bo tam," vpije Baraga, ki je Grahovec in kot tak pove vse glasno in razločno, "tam še miši ne boste videli, pa nikar še srni!"

"Bi tudi jaz mislil, da ne bomo slabo lovili v našem revirju," polahko pripomni Dolenc Janez, ki nikdar ne zine za prazen nič in še takrat zelo nerad.

"To boste pa potem povedali," doda Tone možko, ki je vedel kaj govori.

"Tonček," pritakne Ferdo po štajersko, "za pet dolarov stavim, da jih bomo mi imeli toliko, da jih bomo morali metati proč. Saj veste, kje bomo zato le k nam pridite tje v sredo, če vam bo kaj manjkalo srn."

"Na, ta je pa lepa," odgovori Tone potem, ko je naglo odprl še eno steklenico, "pa si upaš meni, staremu lovcu kaj takega reči, ki še ne ločiš srne od teleta! Aha, vi boste že lovili, pa nič kje!"

"Če imam jaz enake pravice kot imam dolžnost z vami, mi dovolite, da bom eno zid."

Pravijo, da bo vstopnic zmanjkalo. Mislim, da jih ne bodo skoro nič prodajali pri vratih. Seve, če jih pa ne bo več na rokah. Tako, tako, ta bo lepa, če jih res zmanjka. Torej ljudje božji, preskrbite se z vstopnicami, dokler jih imajo še par na rokah. Potem bomo pa videli, kakšno kuhinjo si bodo omislili.

Torej ste prijazno vabljeni vsi, od blizu in daleč, da se udeležimo te maškarske veselice v soboto, začetek ob 7:30 zvečer. Kdaj bo pa zaključek, se pa še ne ve. Ženskemu klubu pa želim polno dvorano občinstva in da se vidimo, kakopak.

Mary Walter

Dosluženci vabijo

V soboto 18. februarja praznuje društvo Doslužencev 25. letnico svojega obstanka. Proslava, zvezana z lepo domačo zabavo, se vrši v Twilight Ballroom, prejšnji Grdinovi dvorani. Člani so prošeni, da se vsi brez izjeme udeležijo te izvanredne slavnosti. Pripeljite s seboj tudi svoje boljše polovice, sorodnike, znance in prijatelje, da se bomo vsi skupno zabavali. Brez izjeme, odkod ste doma, pridite na to našo veselico. Saj smo tudi mi društveniki menda od vseh regimentov, pa se vseeno dobro razumemo med seboj. Člani društva vam zagotavljajo, da vam bodo dobro postregli.

Zdaj imate lepo priliko vsi, ki bi želeli pristopiti v naše društvo. Društva plača zdravniško preiskavo in asessment za tri mesece, to je za februar, marec in april. To je jako lepa nagrada za vsakega novega člana.

Končno pa vsem rojakom in rojakinjam kličem: na veselico svidenje v Grdinovi dvorani v soboto 18. februarja ob 7:30 zvečer.

Andrew Lekšan, predsednik.

nil," se oglasi takrat Lampe. In ne da bi čakal dovoljenja, naravnost in brez ovinkov zapoje po črnovrško:

"Kaj smo se prišli kregat v Pennsylvanijo? In smo si za te debate izbrali ravno Maroltovo klet, ko imamo prostornejše kleti v Clevelandu, kjer bi lahko črkali 24 ur skupaj? Gmah dajte, vam pravim in glejmo, da gremo kam naprej od tukaj!"

"Tako bo najboljšje," se pristuli Filipič, "in naj Baraga lovi po svoje, mi bomo pa po svoji!"

Zelo pametne in potrebne besede, ki so našle spoštovanje v naših srcih.

Ko smo zadostili svojim najnujnejšim potrebam, smo zlezli iz kleti, da še gori malo povasujemo. Vprašali smo Marolta, če imajo v Pennsylvaniji tako čudno, toda sila potrebno navado, da se ob nedeljah tudi popoldne sede k mizi. Potolžil nas je češ, da ima kar si le poželimo. Po dolgem prerekanju smo dognali, da drugega nima kot chili-concarne in ta da je prav dober. Previdno sem ga vprašal, če ni še tisti, ki sem ga jaz poleti jedel oni večer, ko nam je pripovedoval o svojih doživljajih v svetovni vojni in smo med njegovimi zgodbinami prav pridno mlátili po tej slavnosti. Vinc je rekel, da bo skuhal nalašč za nas prav svežega.

Kam stopi nek domačin in se nam ponudi za vodnika na lovu. Rekel je, če mu damo vsak po en dolar za ves dan, da bomo imeli v ponedeljek vsak svojo srno.

"Eh, kaj," vtakne vmes Mandel, "ni ne potrebujemo nobenega vodnika. Kje si ti še bil, ko smo mi že srne lovili!" Vodnik se je samo malo na muzal in skomignil z rameni. Da se ne pozabi, naj kar tukaj povem, da smo ga čez par dni še prosili, da bi nas vodil in nas tudi je, pa plačali smo mu, pa srne smo dobili. Razlika je bila samo ta, da smo vrgli par dni po nepotrebnem proč in se skoro za badavo podili za vetrom po tistih golčavah. Pa o tem pozneje, ko bo čas za to.

V gostilniški sobi, ki je precej prostorna, je bilo zbranih več lovcov, domačih in "priseljnih." Vsakemu se je videlo na obrazu, da mu teklo ure strašno počasi in da bo noč silno dolga. Vsak bi najraje kar takoj pohitel v gozd po srne. Tu se je premelevalo vsakojake lovske dogodoljaje, ki so bili nekateri taki, da so ti pri poslušanju stali lasje pokonci. Seve, Bog ne daj, da bi si upal podvomiti o resničnosti istih. Večinoma so bile take kot tista Maroltova, ko je ustrelil srno z enega hriba na drugega, čeprav ni videl od srne drugega kot nekaj belega koncu repka. Čudno je to, da noben poslušalec ne ugovarja istinitosti pripovedovalčevega pripetljaja. Kvečjem, da mu v povračilo pove kako še bolj debelo češ, pa ti to glodaj nekaj časa.

Opazoval sem našega gazdo, Vinca Marolta, ki se je modro držal in vsakemu možko potrdil rekoč, da je vse mogoče. So mogoče celo to, da si človek sebi nos odgrizne, čeprav tega nihče ni tvegati, niti poskušati smo bili iz drugih krajev, samo poslušali in kadar je kaka posebno "moška," smo dregnili s komolci in si pomagali v pomežnikih tako, da tega nihče opazil. Veste, in prav tako igrati neverjetne Tomažev dar so lovci posebno razbujeni v svojem elementu.

Zelo smo se začudili, ko nekdo povedal, da so ukazali, da grede višješolci lahko na divjačine po šolskih dvorinah, bi bila mladež v nevarnosti. "Saj ni tisto," popravi Marolta, "saj ne bomo zalezovali divjačine po šolskih dvorinah, bi bila mladež v nevarnosti. "Ni strela!" zazija Jazbec, "bodo spustili par tisoč strel v gozd, potem bo najbolje, če jutrišnji dan lepo prespimo kempji. Jaz se niti pri okoliščini pokazal, da me ne bi kdo tedaj dočel državnikov in politično napačno razumel in videl v srne pravo podobe srne."

"Saj morda res," se zasmeje Lampe, "posebno še, če bomo ušli nes zvečer kaj dlje čuli. bomo jutri precej čudno obličje."

"Bo lahko res kaka postrežba modruje Mandel, "ker so le prte samo srne in ne bo gledati na rogovje."

"Jaz pa pravim, da imamo znake pravice," doda Filipič. "Kolikor imajo študentje ce pucat na nas, imamo isto vico streljati nanje. Se bo udarili. Pet se jih ne bojimo."

Nadaljno debato o tem vprašanju prekine hrup pri tih. Vrata se odpro in v se prislonita dva lovca, eden je imel klobok na glavi, tako na levo uho pomaknjen, da se je bilo vsak čas bati, bo padel z glave. Vendar dobro loviti ravnomerno, buk se ni niti premaknil, je lastnik glave in kloboka, ko naglo krenil z glavo, je bil oblečen pa v navadno deljsko obleko, obraz v potezah, samo z levo roko mo je nekako previdno ter pazno gledal, da ni preobratno ali ožje spoznanje kakih trdim predmetom, stena, stebel ali pa baranov. Vsi smo planili kvskati, selo pozdravili naša prijetna slavnostna barbertonska lovca, da se jim imamo. Vse to, na glavi vedno od severa, jugu, Lekšan je bil pa na rodu, ker mu še rama ni bila dobra od nezdgo v tovarni poskušal, če bi lahko vso predstavil na rami za nekdo. Povedala sta nam, imela sila "lepo" vožnjo, čutita srečna, da sta končala streho. Prijazno smo ju pozdravili, naj bi šla pečlarit z nam, ležno odklonila, ker da jeta še nekaj prijateljev, berton in da bi bilo za malo prostora v kempji.

"Kakor želita, mila naša telja," se vtaknem vmes, "ampak tega nama pa vse bosta odrekla, da ne bi nami k mizi na fino kosilo pripravljala Marolt."

(Dalje prihodnje)

rekoč, da je vse mogoče. So mogoče celo to, da si človek sebi nos odgrizne, čeprav tega nihče ni tvegati, niti poskušati smo bili iz drugih krajev, samo poslušali in kadar je kaka posebno "moška," smo dregnili s komolci in si pomagali v pomežnikih tako, da tega nihče opazil. Veste, in prav tako igrati neverjetne Tomažev dar so lovci posebno razbujeni v svojem elementu.

Zelo smo se začudili, ko nekdo povedal, da so ukazali, da grede višješolci lahko na divjačine po šolskih dvorinah, bi bila mladež v nevarnosti. "Saj ni tisto," popravi Marolta, "saj ne bomo zalezovali divjačine po šolskih dvorinah, bi bila mladež v nevarnosti. "Ni strela!" zazija Jazbec, "bodo spustili par tisoč strel v gozd, potem bo najbolje, če jutrišnji dan lepo prespimo kempji. Jaz se niti pri okoliščini pokazal, da me ne bi kdo tedaj dočel državnikov in politično napačno razumel in videl v srne pravo podobe srne."

"Saj morda res," se zasmeje Lampe, "posebno še, če bomo ušli nes zvečer kaj dlje čuli. bomo jutri precej čudno obličje."

"Bo lahko res kaka postrežba modruje Mandel, "ker so le prte samo srne in ne bo gledati na rogovje."

"Jaz pa pravim, da imamo znake pravice," doda Filipič. "Kolikor imajo študentje ce pucat na nas, imamo isto vico streljati nanje. Se bo udarili. Pet se jih ne bojimo."

Nadaljno debato o tem vprašanju prekine hrup pri tih. Vrata se odpro in v se prislonita dva lovca, eden je imel klobok na glavi, tako na levo uho pomaknjen, da se je bilo vsak čas bati, bo padel z glave. Vendar dobro loviti ravnomerno, buk se ni niti premaknil, je lastnik glave in kloboka, ko naglo krenil z glavo, je bil oblečen pa v navadno deljsko obleko, obraz v potezah, samo z levo roko mo je nekako previdno ter pazno gledal, da ni preobratno ali ožje spoznanje kakih trdim predmetom, stena, stebel ali pa baranov. Vsi smo planili kvskati, selo pozdravili naša prijetna slavnostna barbertonska lovca, da se jim imamo. Vse to, na glavi vedno od severa, jugu, Lekšan je bil pa na rodu, ker mu še rama ni bila dobra od nezdgo v tovarni poskušal, če bi lahko vso predstavil na rami za nekdo. Povedala sta nam, imela sila "lepo" vožnjo, čutita srečna, da sta končala streho. Prijazno smo ju pozdravili, naj bi šla pečlarit z nam, ležno odklonila, ker da jeta še nekaj prijateljev, berton in da bi bilo za malo prostora v kempji.

"Kakor želita, mila naša telja," se vtaknem vmes, "ampak tega nama pa vse bosta odrekla, da ne bi nami k mizi na fino kosilo pripravljala Marolt."

(Dalje prihodnje)

rekoč, da je vse mogoče. So mogoče celo to, da si človek sebi nos odgrizne, čeprav tega nihče ni tvegati, niti poskušati smo bili iz drugih krajev, samo poslušali in kadar je kaka posebno "moška," smo dregnili s komolci in si pomagali v pomežnikih tako, da tega nihče opazil. Veste, in prav tako igrati neverjetne Tomažev dar so lovci posebno razbujeni v svojem elementu.

Zelo smo se začudili, ko nekdo povedal, da so ukazali, da grede višješolci lahko na divjačine po šolskih dvorinah, bi bila mladež v nevarnosti. "Saj ni tisto," popravi Marolta, "saj ne bomo zalezovali divjačine po šolskih dvorinah, bi bila mladež v nevarnosti. "Ni strela!" zazija Jazbec, "bodo spustili par tisoč strel v gozd, potem bo najbolje, če jutrišnji dan lepo prespimo kempji. Jaz se niti pri okoliščini pokazal, da me ne bi kdo tedaj dočel državnikov in politično napačno razumel in videl v srne pravo podobe srne."

"Saj morda res," se zasmeje Lampe, "posebno še, če bomo ušli nes zvečer kaj dlje čuli. bomo jutri precej čudno obličje."

"Bo lahko res kaka postrežba modruje Mandel, "ker so le prte samo srne in ne bo gledati na rogovje."

"Jaz pa pravim, da imamo znake pravice," doda Filipič. "Kolikor imajo študentje ce pucat na nas, imamo isto vico streljati nanje. Se bo udarili. Pet se jih ne bojimo."

Nadaljno debato o tem vprašanju prekine hrup pri tih. Vrata se odpro in v se prislonita dva lovca, eden je imel klobok na glavi, tako na levo uho pomaknjen, da se je bilo vsak čas bati, bo padel z glave. Vendar dobro loviti ravnomerno, buk se ni niti premaknil, je lastnik glave in kloboka, ko naglo krenil z glavo, je bil oblečen pa v navadno deljsko obleko, obraz v potezah, samo z levo roko mo je nekako previdno ter pazno gledal, da ni preobratno ali ožje spoznanje kakih trdim predmetom, stena, stebel ali pa baranov. Vsi smo planili kvskati, selo pozdravili naša prijetna slavnostna barbertonska lovca, da se jim imamo. Vse to, na glavi vedno od severa, jugu, Lekšan je bil pa na rodu, ker mu še rama ni bila dobra od nezdgo v tovarni poskušal, če bi lahko vso predstavil na rami za nekdo. Povedala sta nam, imela sila "lepo" vožnjo, čutita srečna, da sta končala streho. Prijazno smo ju pozdravili, naj bi šla pečlarit z nam, ležno odklonila, ker da jeta še nekaj prijateljev,

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

— Zbogom, prijatelja! —
vzklikne Bojanovski. — Sedaj
je skrajni čas, da se vrnem.
Zbogom, bodita srčna v odlo-
čilnem trenutku. Palen obja-
me Bojanovskega ter ga po-
ljubi.

Toda Janicki ni ljubil než-
nosti.

— Samo nikakšnih mehkih
čuvstev! — reče on. — To je
neumnost! Može se ločiti ta-
ko, da si stisnejo desnice. Smrt
nas bo osvobodila — v grobu
smo najvarnejši. Zbogom, Bo-
janovski, — a ker naju boš ti,
— kakor se mi zdi — preživel
— bi te hotel nekaj prositi.
Skrbi za mojega edinega otro-
ka — za mojo hčerko.

Njegov glas je postal nena-
doma nežen in on se obrne, da
prikrije solze.

— Ne sramuj se teh solz, pri-
jatelj, — reče Bojanovski, ter
mu položi roko na ramo. — Ne
joeš radi sebe, temveč radi
svojega edinega otroka. Prise-
gam ti, da mi bo najsvetejša
dolžnost, da skrbim za tvojo
hčerko, ako ubežim živ iz pa-
lače.

— Varuj jo pred vsako ne-
srečo! — vzklikne Janicki ter
mu stisne roko.

— Prisegam ti! — odvrne
Bojanovski svečano.

— Tudi jaz ti prisegam! —
vzklikne Palen, — četudi je
malo upanja, da bi se rešil.

— Midva bova skupno umrla,
— odvrne lekarnar in obja-
me svojega tovariša. — Um-
la bova za stvar, kateri sva se
posvetila.

Bojanovski odide hitro iz
kleti in ravno je hotel vstopi-
ti v svojo sobo, ko zasliši na-
enkrat mrmljanje glasov.

On obstoji na pragu svoje
sobe.

V BLAG SPOMIN

prve obletnice smrti naše nadvse
ljubljene in nepozabne hčerke
in sestrice

Dorothy Strnad

ki je izdihnila svojo nedolžno dušo
dne 15. februarja, 1938.

Oh, ti mesec februar
kako si žalosten za nas,
ker leto dni je zdaj poteklo,
kar odšel si nam zaklad.

Draga Dorothy, ljuba hčerka,
zastoj Te iščejo oči,
Tebe več med nami ni
med angelci se veselili.

Ljuba hčerka draga sestra,
čakaš v božjem vrtu nas,
tam med angelci v raju
prosi Ti Boga za nas.

Žalujoci ostali:

Louis in Amelia Strnad, starši
Louis Jr. in Anthony Frank, brata
stare matere, stari oče, teta, sestra,
bratrance in sestrične in drugi
sorodniki

Cleveland, Ohio, 16. februarja 1939.

Iz prvega nadstropja je sli-
šal korake, rožljanje mečev in
mnogo glasov.

Črna slutnja se polasti Bo-
janovskega. Nehote je moral
misliti na svoja nesrečna to-
variša.

— Morda iščejo mene? —
pomisli on. — Dobro, priprav-
ljen sem umreti, toda brez bo-
ja me ne bodo zgrabili.

On pohiti v svojo sobo in
vzame iz svojega skrivališča
nabit revolver.

Sedaj so prišli tik k vra-
tom. Bojanovski ni niti dihal,
tako je bil razburjen.

Toda koraki so šli mimo vrat
in on je jasno slišal, kako so
šli ljudje dalje.

Pot je vodila k Lafermeje-
vemu stanovanju.

— Oni gredo torej k Lafer-
meju, — pomisli Bojanovski
ter odpre vrata, da prislušku-
je.

On zapazi pred vratmi La-
fermejevega stanovanja nekaj
članov tajne policije, a na
čelu svojega smrtnega sovra-
nika Ivana Kardova.

— Zbudili bomo gospoda še-
fa kuhinje, — reče Kardov. —
Hitro, možje, — trkajte!

Toda predno so to izvršili,
se odpro vrata.

Na pragu se pojavi Lafer-
me. Bil je oblečen v sparno ob-
leko, a v roki je držal svetilj-
ko.

Bojanovski je sedaj jasno sli-
šal njihov razgovor.

— Jaz sem, gospod Laferme,
jaz sem — Ivan Kardov, po-
licijski ravnatelj!

— S čim vam morem poslu-
žiti, ekszellenca? — vpraša
Francoz. — Kaj želite?

— Gre za varstvo Njegovega
Veličanstva cara, — odvrne
Kardov. — Tajna policija je
zvedela, da so se v zadnjih
dneh vtihotapili v palačo lju-
dje, ki imajo namen ubiti cara.

— Bog obvaruj takšne ne-
sreče! — vzklikne Laferme
drhteč. — Toda, ekszellenca,
kaj imam jaz s tem opraviti?

— Nikogar, — odvrne Lafer-
me, ki v tem trenutku ni niti
pomislil na Bojanovskega. —
Moje osobje je popolnoma za-
nesljivo. Vsak posamezni na-
stavljenec je znan tajni poli-
ciji.

— Tako, — a sicer se nihče
ne nahaja v palači?

— Dam vam svojo besedo, ek-
szellenca, ne vem za nikogar
več! Morda mislite lončarja,
ki že nekaj dni delata v klet-
ti?

— Kakšna lončarja sta to?

— Zakaj sta tukaj?

— Glavna cev se je pokriva-
la in bil je skrajni čas, da da-
mo popraviti. Zato sta prišla
ta delavca. Pregledal sem nju-
ne listine ter našel vse v re-
du. Lahko se sami prepričate,
da sta to popolnoma nedolž-
na moža.

— Ali spita ta delavca v pa-
lači?

— Da, ekszellenca, težko bi
bilo za njiju, ako bi morala
vsak večer iti domov in bi ju
morala straža vsako jutro na-
novno preiskati. Razen tega sta
prisiljena delati čisto tudi po-
noči.

— Na vsak način bomo oba
pogledali, — Ašinov.

— Ukazujete, ekszellenca?

Tajnik policijskega ravnatelja stopi bližje.

— Vzemite tri ljudi in pojdi z
njimi v klet! Preišči vse naj-
točnejše in ako odkriješ kaj
sumljivega, takoj aretiraj oba
delavca.

— A jaz bom ostal med tem
nekaj časa pri vas, Laferme.

Ni mi popolnoma dobro in ne
smem se naprezati, — druga-
če bi šel sam v klet. Pred krat-
kim sem se močno prehladil.
Ivan Kardov se stresa pri
teh besedah. Še vedno je ču-
til posledice svoje nočne pu-
stolovščine pred vilo strahov
in trgalo in bolelo ga je v
vseh udih.

— Bodite tako ljubeznivi,
gospod Laferme, in dajte mi
skuhati čaj.

— Zelo rad, ekszellenca. Ve-
selim se, da ste me počastili
s svojim obiskom.

Kardov da svojim ljudem
znak, naj ostanejo na hodni-
ku, a sam gre v Lafermejevo
stanovanje.

Ašinov je odšel s svojimi
ljudmi v klet.

Laferme mu je točno opi-
sal pot in kraj, v katerem bo
našel lončarja.

Janicki in Palen sta se baš
pogovarjala o zelo važni stvar-
i. Šlo je zato, da skrijeta di-
namit in to tako, da ga tudi
najostrejša oko ne bi moglo
odkriti.

Palen se je zastoj mučil,
da bi našel takšno skrivališče.

— Skriti ga morava, — reče
Janicki, — vsako minuto lah-
ko pride revizija. Z ničemer
nama ne morejo dokazati, da
sva nihilista. Najini dokumen-
ti so ponarejeni in v redu —
lahko pokaževa, kaj sva do
sedaj tukaj napravila, a gre
samo za to, da skrijeva ta di-
namit. Ako ga najdemo — po-
tem sva izgubljena! Še isto
noč naju obesijo. Zato ga mo-
rava skriti tako, da ga nihče
ne bo našel.

On omolkne.

— Vem, kako ga bova skrila!

— vzklikne on nenadoma. —
Ni sicer brez nevarnosti — na-
daljuje on smeje se — toda
midva sva moža, ki se znava
igrati z nevarnostmi.

On stopi k svoji postelji, ki
je bila sestavljena iz navadne-
ga ležišča in nekaj blazin.

— Kje more biti dinamit var-
nejše shranjen, kot pod mo-
jo glavo?

Palen ga začudeno pogleda.

— Za Boga, Janicki — pri-
jatelj — brat, — vzklikne on,
— vendar ne boš tako predre-
zen in položil svojo glavo na
zavitek, v katerem je — smrt!

Saj sam veš, da je dinamit
čisto eksplozivna brez zuna-
njega vzroka!

Janicki zmaje z ramama.

— Umreti morava itak, —
reče on, in vseeno je, ali um-
reva dan prej ali pozneje.

— Najinega zavitka ne mo-
reva drugače skriti! Moja po-
stelja je edino mesto, kjer ga
ne bodo iskali. Vsak človek bo
prepričan, da ne bo nihče skr-
val dinamita pod glavo.

Janicki skrije hladnokrvno
dinamit pod blazino svoje po-
stelje, a nato se mirno vleče k
počitku.

— Odpočivajva se nekaj ur,
Palen, — reče on. — Danes je
morda najina zadnja noč.

Palen se je vsedel na rob
svoje postelje. Mrko je gledal
pred se.

— Ne morem se tako lahko
ločiti od življenja, kot ti, Ja-
nicki — reče on. — Ne vem,

ali je strahopetnost, toda ko
se spomnim, da bom jutri mor-
da mrtev, da bo moje telo raz-
trgano, da ne bom več živel —
potem mi je tako čudno pri-
sredu, da moram s silo zadrž-
vati solze.

— To je zato, ker si še zelo
mlad! — reče Janicki.

— Ti si samo štirinajst let
starejši od mene — reče Pa-
len — in ti bi še imel pred
seboj dolgo življenje, če se ne
bi prostovoljno žrtvoval.

— Ali je mar življenje vre-
dno, da se za njim žaluje? —
vpraša Janicki.

— Premisliva o tem, Palen!

Ali ni življenje polno razočar-
anja? V tvojih letih, prijatelj,
še človek ne misli na to. Ti še
imaš ideale — ti še zaupaš
zvesti ljubezni, srečnemu rod-
binskemu življenju in misliš,
da je najlepši konec, ako umre
človek v svoji postelji, obdan
od objokane žene in otrok.

Toda premisli malo, pa
boš kmalu spoznal, da takšna
smrt nič ne velja! Ne prete-
če niti leto dni in žena bo vr-
gla oko na moža, ki ji ugaja
otroci stopijo v življenje, bo-
rijo se in delajo in oče je kma-
lu pozabljen.

— Ti preziraš rodbinsko živ-
ljenje, Janicki — reče Palen.

— Ali morda ti misliš, da je
zakon sreča? — reče Janicki
ter se dvigne v svoji postelji.

— Ako najde človek pravo
ženo — potem je! — pravi Pa-
len navdušeno. — Mislim, da
se človek lažje bori, ako mu
stoji ob strani zvesta tovari-
šica.

— Zvesta tovarišica! — po-
novi Janicki in obrvi se mu
namršijo. — Mogoče je, da
misliš tedaj človek drugače v
zakonu, toda v tisočih sluča-
jih izda ta zvesta tovarišica
svojega moža. Žena navadno
pravi:

— Bori se sam, deliti hočem
s teboj veselje, toda tvojih
skrbí ne rabim!"

— Ha, ha, — žena je najslab-
ša napaka — in jaz se čudim,
da ni Bog takoj uničil tega
svojega ponesrečenega posku-
sa, ko jo je ustvaril iz Ada-
movega rebra.

Te besede so zvenele tako
grenko, da je postal Palen po-
zoren ter se počasi približal
svojemu prijatelju.

— Janicki, — reče on meh-
ko — doživeti si moral grozno
razočaranje. — Vem, da sovra-
žiš žene, toda vem tudi to, da
ljubiš svojo hčerko Lidijo. Raz-
loži mi, zakaj sovražiš rod-
bi-

no in zakon? V tvojem živ-
ljenju se je moralo zgoditi
nekaj strašnega!

Janicki se dvigne.

— Pripovedoval ti bom, —
reče on. Nikomur še nisem go-
voril o tem, toda tebi bom po-
vedal, ker si moj tovariš v
smrti. Vem, da ne bo nihče iz-
med naju ubežal jutranji ka-
tastrofi — in jaz si hočem
olajšati srce. Poslušaj me, ako
sem postal nihilist, in zakaj
sem eden izmed najkrvoločnej-
ših in najgroznejših ljudi, ki
so prisegli Romanovim mašče-
vanje.

— Nisem živel vedno v Rusi-
ji — nadaljuje on zamolklo.

— Ko sem bil mlad, sem odšel
v Nemčijo.

— Bil sem lekarnar in
odšel v neko kemično tovar-
nico blizu Berlina.

— Tam sem spoznal
nekega delavca, ki je bil
poslen in isti tovarni. To je
bila strašna rodbina, v kateri
ta deklica odrasla. Oče je
pijanec, mati se je ljubila
la z moškimi, bratje so se
hajali v ječi — toda vsi
me ni odvrnilo od tega, da
bi ljubil deklice.

— Otilija je bila lepa,
lepša deklica, kar sem jih
daj videl.

— Njen glas je bil neome-
ževan.

— Podobna je bila ro-
di, ki je cvetela v močvirju.
(Dalje prihodnjik)

— Sedaj lahko z mirnim srcem
vlagate svoje prihranke v St.
Clair Savings & Loan Co., ker
so vse vloge do \$5,000.00
zavarovane. Tekoče obresti
so po 3%.

ST. CLAIR SAVINGS & LOAN CO.

6235 ST. CLAIR AVENUE

NAZNANILO IN ZAHVALA

Močno žalostni naznanjamo sorodnikom, prijateljem in
znancem tužno vest, da je Bogu vdan dne 28. januarja v sta-
rosti 51 let za vedno preminul naš ljubljani soprog in oče

Frank Vičič

Blagopokojni je bil doma iz Cerknice pri Rakeku ter je bil
polažen k večnemu počitku na Kalvarijo pokopališče dne 31.
januarja. Tukaj zapušta počaljujoče soproge, treh sinov in
ene hčere več bližnjih sorodnikov.

Tem potom naj bo izrečena najlepša zahvala vsem onim, ki
so položili vence ob krsti pokojnika, darovali za svete maše,
katere se bodo brale v mirni pokoj pokojne duše.

Hvala vsem onim, ki so dali svoje avtomobile na poslugi
kot tudi onim, ki so prišli pokojnega kript, so pri njem čuli
ali ga spremlili na pokopališče k večnemu počitku.

Izrečna hvala pogrebniemu zavodu Anton Grdina in Sinovi
za lepo ureden pogreb in vso najboljšo oskrbo.

Dragi soprog in nezabni oče. Počivaj v miru v tuji zem-
lji do svidenja v večnosti.

Žalujoci ostali:

JENNIE VIČIĆ, soproga
FRANK, JOSEPH in ANTHONY, sinovi
EMILY, hčerka
ANGELA, snaha

Cleveland, Ohio, 16. februarja 1939.

**GLEJ! PRIHRANIL SEM NAD \$200
LETOS, VOZEČ SE Z ULIČNO
ŽELEZNICO NA DELO.**

Hranite za novo pohištvo, ki ga
želite, s tem, da se vozite z ulič-
no ali motornim busom. Pri-
hranite do \$20 mesečno in po-
zabite skrbí vožarjenja v težki
gnetji.

**READ • RIDE
RELAX**

PELJITE SE Z ULIČNO ALI BUSOM

NAZNANILO IN ZAHVALA

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom,
prijateljem in znancem prebridko vest, da je dne 9.
januarja 1939 za srčno boleznijo nanaglooma pre-
minul moj ljubljani in nikdar pozabljeni brat

FRANK AHČIN

Svoje trudne oči je zatisnil v starosti 60 let. Doma
je bil iz vasi Predole, fara Kopajin. K večnemu po-
čitku smo ga položili dne 13. januarja 1939 po opravi-
ljeni zadušnici v cerkvi sv. Vida in na Calvary po-
kopališče.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno
zahvalimo Rev. Matija Jagru za spremstvo iz hiše
žalosti v cerkev in na pokopališče in za opravljene
cerkvene pogrebne obrede.

Prisrčna hvala vsem, ki so položili krasne vence
na krsto pokojnega in sicer: Mr. John Dačar in
Mrs. Mary Tomšič, družina Valenčič, Mrs. Dežman
in hči, družina Anton in Mary Yereb, društvo sv.
Janeza Krstnika št. 37 JSKJ. Enako tudi prisrčna
hvala sledečim prijateljem in sosedom iz Addison
Rd. za tako krasen skupni venec: Mr. in Mrs. Frank
Skully, Mr. in Mrs. John Lube, Mr. in Mrs. John
Lube Jr., Mr. in Mrs. John Rožič, Mr. in Mrs. Chas.
Karlinger, Mr. in Mrs. Louis Legina, Mr. in Mrs.
Joe C. Muchitz, Mr. in Mrs. Charles Levec, Mr. in
Mrs. Frank Ilc, Mrs. Mary Andolek, Mrs. Johanna
Lozar, Mr. in Mrs. Anton Korošec, Mr. in Mrs. John
Turk, Mr. in Mrs. Frank Krašovec, Mr. in Mrs. Jer-
ry Glavac, Mrs. Frances Zakrajšek, Mrs. Mary Bajc,
Mr. Martin Svete, Mr. in Mrs. Joe Hočevar.

Iskrena hvala vsem, ki so darovali za svete ma-
še in sicer: Mr. in Mrs. Fred Geer, Mrs. Mary Tom-
šič, Glass Ave., Mrs. Mary Andolek, Mr. in Mrs.
Louis Lagina, Mr. in Mrs. John Lube, Mrs. M. Vu-
sinic, Addison Rd., Mr. in Mrs. John Merhar, Ad-
dison Rd., Mr. in Mrs. Alois Skoda, E. 71 St.,
in Mrs. J. C. Muchitz, Mr. John Marhar, Mr. Jos.
A. Križman, Mr. in Mrs. Jos. Menart, družina J.
Adamich, E. 52 St., Mr. Lojze Majer, Glass Ave.,
Mrs. Frank Hočevar, Lake Ct., Mr. in Mrs. Louis
Strnad Jr., E. 53 St., Mr. in Mrs. Frank Klopčič,
Mr. Leopold Sever, Mr. in Mrs. Konrad Lauric,
Unionville, Ohio.

Nadalje lepa hvala tudi vsem, ki so dali svoje
avtomobile brezplačno na razpolago pri pogrebu,
namreč: Mr. Fred Geer, Mr. John Lube, Mr. Steve
Andolek, Mr. Chas. Levec, Mr. Frank Cimperman,
Mrs. J. C. Muchitz, Mr. Joseph Menart, Mr. Jack
Allison.

Iskrena hvala vsem, ki so ga prišli pokropi-
ti, vsem, ki so čuli in molili ob krsti in vsem, ki so se
udeležili svete maše in pogreba.

Obenem tudi iskrena hvala uradnikom in članom
društva sv. Janeza Krstnika, št. 37 JSKJ, za
lepo udeležbo pri pogrebu, za spremstvo do groba
in za hitro izplačilo posmrtnine.

Lepa hvala pogrebniemu zavodu Frank Zakraj-
šek in Sinovi za vso prijazno postrežbo in za lepo
urejen sprevod.

Tebi, preljubljeni brat, ki si nas tako nanaglo-
ma zapustil, pa v globoki žalosti želimo, da počivaš
mirno. Večna luč naj Ti sveti in naj Ti bo lahka
ameriška gruda.

Žalujoci ostali:

ANTON AHČIN, brat
in številno sorodnikov tukaj in v stari domovini
Cleveland, Ohio, 16. februarja 1939.